

Sortirà el 10 i 25 de cada mes

Redacció i Administració:
Passeig del Triomf, 51, 1.er 1.ra

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret i el deure de cooperar-hi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar i sentir en matèries religioses, polítiques i socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓ CATALANISTA)

EDITORIAL

Visca la República Catalana!

EL 16 de Gener de 1641 fou proclamada pels braços generals, veritable parlament de Catalunya, la República Catalana. El Canonge Pau Clarís davant d'un nucli de patriotes catalans advocà per a aquella proclamació.

Fou proclamada la primera República catalana enfront de les vexacions, burles i manaments de la corona espanyola, que atada per l'esperit soberg i dominador de la raça castellana, que es feia odiosa alhora a Catalunya i Portugal, i per uns quants nobles catalans traïdors a llur Pàtria i famolencs d'honors i prebendes, oblidava els pactes sagrats esdevinguts entre la confederació Catalano-Aragonesa i la corona de Castella, tractant als catalans com a esclaus i no com a confederats.

La batalla de Montjuic, sagnant derrota de les armes castellanques, fou una brillant coronació de la primera campanya dels patriotes catalans alçats en armes contra els eters enemics de la nostra raça.

Avui, altra volta, els patriotes catalans proclamen de bell nou la república catalana com a suprema aspiració de l'anhel alliberador del nostre poble.

Com els patriotes catalans de 1641, proclamem avui nosaltres la república, enfront del mateix enemic, que després de la desfeta de 1714 ens arrepassà totes les nostres llibertats, posant-nos els grillons del presoner i el dogal dels esclaus; enfront del mateix enemic, que ens nega el dret de llibertat que tenen els demés pobles del món; que ens nega l'ús de la nostra llengua; que ens imposa una justícia exòtica arreconant les sàvies lleis estructurals pels nostres juriconsults i acceptades lliurement pel nostre poble; que ens arrepassa els nostres germans, portant-los a morir en terres ermes defensant la tirania, l'oprobri i la vergonya d'una malversació de sang, d'honor i de riquesa que... per què seguir, si som esclaus i ells són els nostres amos?

I proclamem la república catalana enfront dels enemics de fora i dels traïdors de dins, que avui també tenim comtes i marquesos que *burxen* l'orella del rei per tal d'adquirir influències, títols i riqueses; i la proclamem enfront d'aquells altres, catalans mesells, que prometen ajut als tirans a canvi d'una almoina descentralitzadora, arribant fins a oferir als opressors l'extermini dels gosarats patriotes que fermes i forts en el seu dret no volen viure d'almoines, que denigren un poble.

Proclamem la república catalana i la necessitat d'organitzar l'Estat Català, com a organisme rector del nostre moviment de llibertat. Aquesta vegada aliçonats per la història no ens fiarem solament del nostre entusiasme patriòtic; ens donarem una forta organització tècnica. No voldrem que es repeteixi el cas de la batalla de Montjuic, on els catalans gloriosament victoriosos no es cuidaren d'organitzar la persecució del exèrcit castellà en plena desbandada i el seu aniquilament total. Aquell exèrcit retut i fugitiu refet i reforçat a les vores de l'Else, anà creixent i dos anys més tard assetjava Barcelona i els catalans es vieren obligats a pactar amb ell, mentre Portugal més afortunada proclamava la seva independència i separació d'Espanya per sempre més.

Proclamem la República Catalana i jurem maldar sense defallença per a la seva implantació i consolidació, base del nostre alliberament.

Sigui des d'avui el crit dels patriotes catalans poblenovins, el de «Visca la República Catalana.»

Pessimisme Cambonià

Una llegenda més que s'esfuma. Havem passat tota una època parlant de l'optimisme d'en Cambó. Aquest polític espanyolat a Catalunya se'n ha vantat en tots els seus discursos. Ha oposat sempre la vitalitat catalana, el dinamisme mediterrà, al linfatisme espanyol, a l'estatisme de les planúries manxegues. Suava en el seu darrer discurs, pronunciat d'esquena al mar i de cara a l'Ebre, malgrat ésser dit a la Barceloneta, ha parlat altra volta del seu

optimisme i del pessimisme dels nacionalistes purs. Però, una cosa és parlar-ne i una altra cosa ésser-ne. Ben garbellada l'essència del seu discurs no és pas gens ni mica optimista, car parlant de Catalunya, del problema català, de l'esdevenidor de la nostra terra, alça la seva veu per a entonar un càntic ple de fe i de fervor enaltint l'ànima secular de la raça castellana i afirmant que avui com ahir aquesta raça és prou forta per a oposar-se unànime, — *el último hombre* i la última pesseta repetits per un català mesell — a la solució

vital del plet català, al recobrament de la nostra personalitat racial, a la cristallització de la voluntat nacional de Catalunya. Aquest és un cant optimista, però és un cant castellà a posta per a escalar els més alts graons de la governació de l'Espanya morta dels seus primers discursos, quan volia captar-se la simpatia i la confiança de les multituds catalanes, que li han fet de pont per passar l'Ebre i esdevenir un *gran financista español*.

Al costat d'aquest cant optimista trobem en el seu darrer discurs l'afirmació decidida de la manca d'unitat a Catalunya, pretenint que els catalans no ens aixecàriem tots a defensar l'esdevenidor lliure de la nostra Pàtria. Tenim doncs una fe cega en l'ànima castellana i una desconfiança ben marcada en la vitalitat dels sentiments nacionalistes catalans. Es això optimisme.

En Cambó va seguint de temps una trajectòria que el porta fatalment a una transformació radical del seu credo i de la seva actuació. Aquesta trajectòria va accentuant-se a mida que avança el temps i cada nou discurs, cada nova actuació política, n'és una acceleració vers la pendent final.

Començà de jove en els rengles de la «Unió Catalanista», predicà més tard la política d'efusió d'un punt de vista oposicionista, amb el tràngul de l'Assemblea de parlamentaris esdevingué ministre d'un govern de prohoms espanyols acompanyant al rei d'Espanya a Covadonga i pronunciant aquell seu famós discurs en el que s'oblidà l'autonomia a la butxaca. Vingué l'hora de l'Estatut de la Mancomunitat i quan es ficà mà a la butxaca per a treure'n l'autonomia oblidada es trobà que ja li havien presa. Tornà a ésser ministre espanyol cridat ja normalment pel govern centralista, no pas per intentar la solució *efusiva* del plet català, sino per a organitzar l'hisenda espanyola per tal de fer possible que al Marroc els seus germans de raça, els joves catalans, hi perdessin salut i vida, vessant inutilment la seva sang per a rentar vergonyes espanyoles, i avui que ja porta convertida en espanyolista del tot la seva actuació catalanista primitiva, fins el seu optimisme que ell deia fonament català és esdevingut un ferm optimisme castellà.

En Cambó des de el punt de vista català és un pessimista. No creu en la virtualitat dels sentiments catalans, no espera l'alçament racial del nostre poble davant l'escomesa unànime del poble castellà; creu tots els catalans mesells i per tal d'obtenir, no l'autonomia integral, no l'estatut de l'assemblea de la Mancomunitat, expressió mínima del voler dels catalans; sinó l'al-

moina descentralitzadora d'aquella comissió extraparlamentària tan impopular a Catalunya, promet publicament convertir-se en butxí dels seus propis germans, en exterminador dels nacionalistes radicals qui som pregonament optimistes, car tenim fe en la vitalitat de la nostra raça, creiem en la força nacional dels ideals de llibertat dels catalans i per damunt de tot tenim confiança en les nostres forces, en les nostres conviccions, en la nostra voluntat ferma i decidida que acabarà per aixecar en un sol sentiment i en un sol voler de llibertat totes les terres catalanes del riu al mar i del pla a la muntanya.

El nostre optimisme és ilimitat. Mentre Cambó tornarà a Covadonga predicant l'Espanya gran, nosaltres romandrem a Montserrat i d'aquesta muntanya nostra en farem el bressol de les nostres llibertats reconquerides.

IRREDENT

Corrandes patriòtiques

Per què dius que fa molt fi parles llengua castellana?
Doncs, jo et dic que és de mals fills l'amagar la pròpia mare.

Que és molt harmoniosa, em dius, eixa llengua que tu parles?
Per a tu bé que ho deu ser, mes per mi... és bon xic estranya.

Que sóc un foll, molts em diuen, per què estimo la Pàtria meva; si és follia l'estimar-la, quants folls hi ha en aquesta terra!

Les estrelles i el sol, volen per l'espai en lliure vol.
Catalunya vol ser lliure com les estrelles i el sol.

TROVADOR

Una obra meritòria

L'entusiasme i la constància cultural i patriòtica d'uns catalans abnegats, ha triomfat plenament i avui la sardana està ja consagrada «la nostra dansa nacional», essent ballada arreu de Catalunya, desbertant el sà patriotisme dels nostres germans.

La nostra terra, però, és una deu abundosa de ballets i danses populars, típiques de les diverses comarques de la nostra Pàtria, que l'exotisme d'una banda i l'esperit uniformista castellà de l'altra, lluiten